

Familiegevecht over waarheid en leugen

In hoger beroep heeft Henk Koelewijn 'de Voeger' een celstraf van drie jaar tegen hem horen eisen. Het OM verwijt hem 'geestelijke en fysieke terreur' tegen negen van zijn negentien kinderen te hebben toegepast. Vier deden er aangifte. Koelewijn werd in 2018 na een eis van vijf jaar tot twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld, waarvan hij een klein jaar uitzat. Een veroordeling lijkt onvermijdelijk, maar de vraag is hoe hoog de uitspraak van de rechter in hoger beroep wordt. Een hoger beroep dat door de verdediging zelf werd aangevraagd. De rechtbank doet op 27 oktober uitspraak.

Jan Muijs

Tijdens de zitting in Arnhem zei Henk Koelewijn dat van de verklaringen die tegen hem gericht zijn, veel niet geloofd moet worden. „Maar ik heb ook wel eens tegen de kinderen gezegd dat ik het mis had.“ Over dat hij hen bont en blauw zou hebben geslagen, merkte hij op: „Daar klopt niets van.“ Het op de kont slaan met een lattenbodem, ontkende de Spakenburger niet. „Uit Bijbels oogpunt is dit juist. En de Bijbel is niet verboden. Ik vind niet dat dit de pedagogische tik overschrijdt.“ Koelewijn verweet de openbare aanklager voorbij te gaan aan de diefstal door kinderen van een flink bedrag uit zijn woning en hij zei dat gegevens over deze zaak zijn weggemoffeld.

'JOUW LEUGEN IS WAARHEID'

Naast mishandeling ging het dinsdag over vrijheidsberoving. Zijn oudste zoon moest hij wel op zolder opsluiten, zo stelde Koelewijn, omdat

hij anders zijn zusjes zou verkrachten. Dit zou daarvoor ook daadwerkelijk al gebeurd zijn. 'De Voeger' regelde hierop dat de jongen elders werd ondergebracht. Uiteindelijk belandde hij op een adres in Afrika. „Het kon niet anders. Hij moest zo snel mogelijk weg.“ Enkele andere beschuldigingen van vrijheidsberoving - waaronder opsluiting in een zeecontainer - noemde de 61-jarige inwoner „dikke duimenwerk“.

Dat Koelewijn herhaaldelijk via onder andere kranten de publiciteit zoekt, komt volgens één van zijn dochters „omdat de waarheid hem achtervolgt. Daar is moeilijk mee te leven. Jouw leugen is waarheid. Je bent geestelijk ziek.“ Middels het voorlezen van een slachtofferverklaring gaf zij aan eigenlijk medelijden met hem te hebben. „Het is best erg overal de Bijbel bij te betrekken en op je eigen manier in te vullen. Als je echt zo gelovig bent, vertel dan één keer de waarheid, zodat God je genadig kan zijn.“ Haar vader kreeg het verzoek dit tijdig te doen „omdat de dood ieder uur wenkt“. Volgens haar raadvrouw groeide de dochter op „in een gezinsverstikkend systeem“.

'HET GAAT OM DE ENIGE WEG DIE TEN LEVEN LEIDT'

De rechter verbaasde zich over het plastic zakje om de rechterhand van de van beroep zijnde ondernemer. Deze bleek ernstig verbrand vanwege een ongeluk met hete olie in zijn viszaak. Zij zei dat Koelewijn „aardig en aimabel“ overkomt. Tegelijk memoreerde zij aan de hand van rapporten van Reclassering, het Pieter Baan Centrum (PBC) en Forensisch Maatwerk dat hij zich niet kan verplaatsen in andere

mensen. „U praat niet zozeer over uzelf, maar meer over de Bijbel en het geloof en hoe fout uw kinderen zijn geweest.“ Zijn advocaat reageerde dat hij in het PBC goed met medebewoners is omgegaan, maar ook dat hij moslims en seculieren in hun waarde laat. „Ik luister juist heel goed naar andere mensen en geef antwoord vanuit de Schrift. Dat stuit een hoop mensen tegen de borst. Maar het gaat om de enige weg die ten leven leidt“, reageerde Koelewijn zelf.

'TUCHTIGEN WAS EEN GEBRUIKELIJKE MANIER VAN STRAFFEN'

De advocaat-generaal zei in haar pleidooi dat nu verantwoording afgelegd moet worden voor de aardse, hedendaagse wetten en niet aan God. De vraag of de Bijbel ruimte laat voor het tuchtigen van kinderen, vond zij in dit verband niet relevant. Middels een opsomming van diverse verklaringen van getuigen van binnen en buiten de familie wilde zij duidelijk maken dat er met vlakke hand en houten lat klappen uitgedeeld zijn en dat er sprake is geweest van vrijheidsberoving. „Niet zomaar, alleen als ze iets gedaan hadden.“

Om de pijn van de klappen te verminderen, deden de kinderen volgens de raadvrouw vooraf wc-papier in hun broek. „Tuchtigen was een gebruikelijke manier van straffen.“ De kinderen, zo concludeerde zij, zijn geestelijk beschadigd in combinatie met het toepassen van fysieke terreur. „Daarom eist het OM drie jaar, met aftrek van voorarrest. Twee jaar doet in onze ogen onvoldoende recht.“

„Door alle verwijten kan een situatie ontstaan waardoor niet meer gekeken wordt naar

Henk Koelewijn 'de Voeger' bij het verlaten van de gevangenis begroet door zijn echtgenote Diana en dochter Mirjam. (archieffoto)

wat wel en wat niet gebeurd is“, begon de advocaat van 'de Voeger' zijn pleidooi. Hij sprak van een familietragedie met leugens en halve waarheden die sterk zijn overdreven. „Terug naar de cel voor het uitdelen van tikken aan zijn kinderen, zou hij mede gezien zijn hersenletsel (Koelewijn kreeg vorig jaar een beroerte, JM) niet overleven.“

Roozmond zei dat zijn cliënt ook fouten heeft erkend. Voorts wenste hij een nuancering te maken. „Er is geen sprake geweest van opsluiting, maar van het in afzondering zetten.“ Nadat het gezin in 2006 door de Raad van Kinderbescherming onder de loep werd genomen, is volgens Jaap-Willem Roozmond geen tik meer gegeven. „Dit blijkt tevens uit een groot aantal verklaringen.“

'ALLES WAT HEM DIERBAAR IS, IS HIJ KWIJT'

„Het komt neer op een weging van alle verklaringen. Afwegen waarin je gelooft“, stelde de rechter alvast vast over hoe tot een uitspraak gekomen zal worden. Tijdens de zitting kwamen ook aspecten als schadevergoedingen, contactverboden en het on-

dergaan van gedragstherapie ter sprake.

In zijn pleitnota verwees Roozmond naar een aantal soortgelijke zaken waarin aanzienlijk lagere straffen uitgesproken werden. Ook verstrekke hij een overzicht van de schade die Koelewijn als gevolg van de rechtszaak op allerlei gebieden heeft opgelopen. Volgens de raadsman leeft er daarnaast bij zijn cliënt frustratie omdat de twee zaken - de eerdergenoemde diefstal en verkrachting - niet door het Openbaar Ministerie in behandeling worden genomen. In laatstgenoemd geval moeten de slachtoffers eerst zelf aangifte doen, zei de rechter.

„Koelewijn en zijn vrouw zijn murw geslagen. Hij is genoeg gestraft, zelfs tot na zijn dood. Alles wat hem dierbaar is, is hij kwijt“, ronderde de advocaat zijn pleidooi af.

Het slotwoord was voor Henk Koelewijn zelf. Hij verklaarde dat Nederland afglijdt naar „een toestand die verschrikkelijk is“ en dat het in 1911 door koningin Wilhelmina bij wet ingevoerde 'zo waarlijk helpe mij God almachtig' voor de rechtbank helaas niet meer relevant is omdat heden ten dage abortus, euthanasie en sodomie worden toegelaten, waardoor hij vindt dat er sprake is van „zo waarlijk helpe mij de duivel almachtig“.